

підприємства. / А.В. Ружицький, О.О Томчишен. // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2016. – № 720. – С. 411–415.

5. Сметанко О.В. Внутрішній аудит дебіторської заборгованості як ефективний інструмент управління підприємством / О.В.Сметанко // Наукові праці НУХТ. – 2017. – № 34. – С. 108-112.

УДК 657

Подолянчук О.А.,
к.е.н., доцент, завідувач кафедри
обліку та оподаткування в галузях економіки,
Вінницький національний аграрний університет

ОБЛІК ДОХОДІВ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ ТА ЇХ ВІДОБРАЖЕННЯ У ЗВІТНОСТІ

Діяльність будь-якого підприємства спрямована на отримання прибутку, який виступає джерелом його економічного розвитку та задоволення соціальних, фінансових та інших інтересів засновника і членів трудового колективу суб'єкта господарювання. Прибуток характеризує ефективність діяльності підприємства, одночасно залежить від величини доходу і витрат. У зв'язку з цим зростає значення оцінки, критеріїв визнання, методики відображення доходів в системі бухгалтерського обліку та податкових розрахунків.

Економічний зміст доходу розкривається у Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [3] та Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 18 «Дохід» [2] (рис. 1).

Рис. 1. Визначення доходу у стандартах обліку
Джерело: сформовано автором

Представлені визначення на рис. 1 майже ідентичні окрім згадування у МСБО 18 терміну «звичайної діяльності». Однак, дохід від звичайної діяльності є доходом, який виникає в ході такої діяльності суб'єкта господарювання і позначається різними назвами, а саме: продаж, гонорари, відсотки, дивіденди та роялті [1].

Дослідження проведені Дерієм В.А. свідчать про різні підходи у трактуваннях поняття «дохід». Автор відзначає, що дохід трактується науковцями як: поняття грошових та інших надходжень; те що одержує фірма від ділових операцій; валовий приплив (надходження) економічної вигоди; виторг від реалізації; гроші або матеріальні цінності; загальна сума надходжень; будь яке надходження кошів або матеріальних цінностей; грошові надходження; грошові кошти або інші активи; збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань [1, с. 28].

На нашу думку, дохід – це надходження економічних вигод, що нараховані і підлягають отриманню або отримані в результаті виробничо-фінансової та комерційної діяльності підприємств [4, с. 24].

Для узагальнення інформації про доходи від різних видів діяльності призначено рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності», які є тимчасовими, пасивними, не мають початкового та кінцевого сальдо. За дебетом рахунків цього класу відображаються суми витрат, за кредитом – списання суми витрат у кінці звітного року або щомісяця на рахунок 79 «Фінансові результати».

Вплив на облік доходів фермерських господарств мають Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», яким визначено нові підходи щодо класифікації доходів аграрних підприємств, а саме – визначено дохід від сільськогосподарської діяльності.

Для обліку доходів фермерські господарства, залежно від обраної форми обліку, використовують рахунки загального чи спрощеного плану. Відповідно узагальнена інформація відображається у Звіті про фінансові результати (табл. 1).

Дохід у Звіті про фінансові результати

Рахунок	Звіт про фінансові результати	
	Код	Стаття
Загальний план рахунків	Форма №2	
70 «Доходи від реалізації»	2000	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
71 «Інший операційний дохід»	2120	Інші операційні доходи
72 «Дохід від участі в капіталі»	2200	Дохід від участі в капіталі
73 «Інші фінансові доходи»	2220	Інші фінансові доходи
74 «Інші доходи»	2240	Інші доходи
Спрощений план рахунків	Форма №2-м	
70 «Доходи від реалізації»	2000	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
74 «Інші доходи»	2120	Інші операційні доходи
	2240	Інші доходи
Без використання подвійного запису	Форма №2-мс	
	2000	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
	2160	Інші доходи

Джерело: сформовано автором

Отже, облік доходів фермерських господарств займає важливе місце в загальній системі обліково-аналітичного забезпечення, оскільки впливає на об'єктивність надання інформації зацікавленим користувачам та ефективний розвиток підприємства.

Література

1. Дерій В. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю: монографія / В. Дерій. – Тернопіль: ТНЕУ. – «Економічна думка», 2009. – 272 с.
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_025.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства Фінансів України від 25.01.2012 р. №52 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
4. Подолянчук О.А. Облік доходів сільськогосподарських підприємств: теорія і практика: [монографія] / О.А. Подолянчук – Вінниця: ПП «ТД «Едельвейс і К», 2010. – 276 с.